

16. APRIL 2019

UTKAST– tekst i **grønt** er ikke endelig

ETT LOFOTEN

Livskraftig – samhandlende – kontrastfylt – trygt.

STRATEGISK PLAN FOR LOFOTRÅDET 2019 - 2031

Forord

Lofotrådet har eksistert som interkommunalt samarbeidsorgan for Lofotkommunene i siden 1988

Noen av våre ungdommer utfordret høsten 2018 Lofotrådet på «Hvor er Lofoten når det er vi som skal styre?»

Denne strategien er laget for å svare på det.

Skrives ferdig til slutt – signeres av ordførerne.

Innhold

STRATEGISK PLAN FOR LOFOTRÅDET 2019 - 2031	0
Forord	1
Innhold	2
Oppdraget	3
Premisser	3
Nåsituasjon	4
Framtidsbilde	4
Visjon	6
ETT LOFOTEN	6
Rolle og rammer for virksomheten	6
Utviklingsarena	6
Samarbeidsarena	6
Påvirkningsagent	6
Verdigrunnlag	7
Overordnet mål	8
Et livskraftig samfunnsliv, næringsliv og offentlig sektor	8
Mål og strategier	8
Vekst gjennom bærekraftig bruk og forvaltning av Lofotens naturlige fortrinn	8
Utvikling og innovasjon gjennom god og riktig kompetanse	8
Lofoten utvikles med trygge og framtidsrettede kommunikasjoner	9
Samarbeid et førstevalg	9
Medvirkning en selvfølge	9
Inkluderende Lofoten	10
Sikre god samfunnsberedskap	10

Oppdraget

Lofotrådet sitt samfunnsoppdrag er formulert i dagens vedtekter, og er ikke vesentlig endret seg siden rådet ble etablert i 1988:

§ 1. Lofotrådet er et samarbeidsorgan for kommunene i Lofoten: Røst, Værøy, Moskenes, Flakstad, Vestvågøy og Vågan.

§2. Rådet skal arbeide for å fremme interkommunalt og regionalt utviklingsarbeid som har eller kan få betydning for hele regionen og kan ha direkte eller indirekte positiv effekt i forhold til utvikling av næringsliv og offentlig service skal særlig vektlegges. Når rådet bestemmer det kan det også iverksette tiltak som er avgrenset til færre medlemskommuner.

I juni 2018 vedtok Stortinget ny kommunelov som vil føre til endring i organisering av interkommunalt samarbeid som regionråd. Oppdraget må ikke endres vesentlig av den grunn, og ligger i bunnen for valgene i denne strategien.

Premisser

I tillegg til oppdraget som står i vedtektene, er det flere lover og nasjonale og regionale planer påvirker de strategiske valgene for Lofotrådet.

Kommuneloven

Ny kommunelov vedtatt i Stortinget i juni 2018, innebærer endringer i hvordan interkommunalt samarbeid kan organiseres. Den største endringen er at loven skiller mellom interkommunalt politisk råd og interkommunalt oppgavefelleskap. Lofotrådet kan etter ny lov organiseres som interkommunalt politisk råd. Nye samarbeidsavtaler må inngås med medlemmene innen 4 år fra høsten 2019, når loven trer i kraft.

FNs bærekraftsmål

FN's bærekraftsmål er verdens felles plan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng, Norge har vedtatt de 17 målene som sitt veikart mot 2030, og vil være en pådriver for at de skal nås. Lofotrådet konkretiserer sin plan for å bidra til denne felles dugnaden og har koblet hvert av sine mål til hvilke bærekraftsmål de skal bidra til å nå.

Kommuneplaner

Alle kommunene i Lofoten har kommuneplaner som er vedtatt politisk. De skal gi retning for utvikling av hver kommune og være et styringsverktøy for kommunal planlegging og drift. Kommuneplanens samfunnsdel er en overordnet plan med langsiktig perspektiv på samfunnsutvikling i den enkelte kommune.

Folkehelseloven

Gjennom folkehelseloven stilles det krav om at kommunene skal tenke helsefremmende i alt de gjør: Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven er en premissleverandør i kommunalt planarbeid. I det ligger en forventning om tverrfaglig og tverrsektoriell tenking og arbeid.

Strategisk næringsplan for Lofoten

Lofoten næringsforum er ansvarlig for denne planen som var ferdig i 2016. Lofotrådet har vedtatt (LR-sak 10/16) å legge planen til grunn for Lofotrådets strategiarbeid fremover.

Strategiplan «Lofoten som reisemål 2017 - 2022»

Strategiplanen er siste del av prosjekt Masterplan for reiseliv i Lofoten. Den er utviklet med bred representasjon fra reiselivsnæringa. Destination Lofoten eier planen og Lofotrådet har vært regional samarbeidspartner. Planen peker på mangfold som strategisk retning og mulighet for fortsatt vekst i reiselivet om det balanseres med god forvaltning og tilrettelegging.

Pr 2019 pågår omfattende strategiske utviklingsprosjekter i regi av Destination Lofoten (sett inn fotnote med lenke)

Nåsituasjon

De seks kommunene Røst, Værøy Moskenes, Flakstad, Vestvågøy og Vågan utgjør til sammen Lofotregionen på et samlet landareal 1230 m2.

Pr. 1. januar 2019 bodde 24 646 innbyggere i Lofoten. Bare kommunene Vågan og Vestvågøy har en moderat vekst i folketallet. Utvikling i alderssammensetningen i befolkninga er den samme i Lofoten som ellers: En stadig eldre og friskere befolkning, men ikke nok tilvekst av barn og yngre voksne. Lofoten skiller seg positivt ut med at det er flere unge voksne som flytter til regionen. Å få flere til å bosette seg her blir vesentlig for å skape en livskraftig region i framtida.

Kommuneøkonomien er variabel, men med flere gode tegn: Lofoten ble rangert på topp i rapporten Indeks Nordland 2018, med vekst i omsetning og sysselsetting, til tross for at verdiskaping per omsatt krone har gått ned siste to år.

Samtidig skapes det flere jobber i Lofoten, og har gjort det over flere år. Den største veksten er i privat tjenesteyting. Reiselivet står for en del av dette. For 2019 er prognosene imidlertid at det vil flate noe ut.

Flere momenter som skal tas inn:

Utdanning og kompetanse

Regionreform – nye oppgaver til fylkeskommunen – f.eks Overtakelse av fiskerihavner / samferdsel

Regionreform

Kompetansereform

Ny melding om distriktspolitikk

GUD – globalisering, urbanisering, digitalisering

Klimaendringer – framskriving/scenarier.

Framtidsbilde

Gjennom prosjekter som «Jakten på Lofoten» har Lofotværingene sagt noe om hva som kjennetegner deres Lofoten. Både barn og unge har gitt av sine opplevelser og historier.

«Hva er unikt for Lofoten? «Hva vil vi bygge videre på?»

HAVET – det omkranser oss på alle sider, det har fått oss hit, og det gir mat og livsgrunnlag, både til lands og til vanns. HAVET har gitt oss noe å leve av, det har bygget nasjonen Norge før vi fant oljen, det overrasker og det gir oss nye muligheter. HAVET er alltid i bevegelse, det utfordrer.

UTSIKTEN – folk kommer fra hele verden for å besøke Lofoten og de kommer for utsikten. Om du står på stranda på Gimsøy, eller på toppen Ryten, så er det utsikten. Om det er nordlyset som flerrer over himmelen på yttersida ei november natt, eller ei enslig lykt som lyser opp veien ei regntung vinternatt, så er det utsikten. Utsikten og lyset har inspirert kunstnere. Utsikten helt bokstavelig og i vid forstand. Det er besøkendes «reason to go» og det er også en viktig «reason to stay». Med utsikt følger det også UTSYN og noen ganger VIDSYN.

VÅRRES UNGA – er de som skal arve oss, og de sporene vi setter i dag. Vi må høre de, og vi må gi de tro på seg sjøl og si framtid. Så de kan fortsette å leve med, av og kanskje for, havet. Så de kan finne sine veier og måter å gjøre ting på. Og vi må sørge for at de fortsatt har utsikt å komme heim til.

Visjon

Dette er vårt svar til dagens unge på hvilket Lofoten vi skal jobbe for at de kan ta over å styre om noen år

ETT LOFOTEN

LIVSKRAFTIG – SAMHANDLENDE – KONTRASTFYLT – TRYGT

ETT LOFOTEN dyrker fram de beste løsningene for ei livskraftig framtid.

ETT LOFOTEN fremmer vekst gjennom bærekraftig bruk og forvaltning av våre naturlige fortrinn.

ETT LOFOTEN lever godt med mangfold og kontraster

ETT LOFOTEN – gjennom samhandling møter vi verden og lar verden komme til oss

ETT LOFOTEN – kjennes som et trygt sted å bo og å besøke

Rolle og rammer for virksomheten

Lofotrådet vil fortsette å gjøre samarbeidet mellom kommunene sterkere slik at VÅR stemme fra ETT LOFOTEN skal høres godt og tydelig ute i verden.

ETT LOFOTEN er ikke ei organisering, men handler om hvordan vi er mot hverandre, hva vi tar opp, og hvordan vi snakker om hverandre.

Dette er virksomhetsområdene for Lofotrådet:

Utviklingsarena

- Felles politikkutforming
- Demokrati og medvirkning

Samarbeidsarena

- Utviklingsområder og prosjekter
- Igangsetter
- Støttespiller

Påvirkningsagent

- Politiske arenaer
- Andre arenaer

Verdigrunnlag

For å realisere visjonen og nå målene, vil Lofotrådet basere arbeidet sitt på noen felles verdier. Verdiene skal prege hele organisasjonen internt og utad, og være det Lofotrådet kjennes igjen på.

Raushet – som i å ville hverandre vel, være inkluderende og å vise åpenhet for hverandres egenart som enkeltmennesker og de rollene hver enkelt skal fylle. Raushet innebærer også å kunne bære over med hverandre når det begås feil og gi rom for å velge ulikt.

Respekt – å kunne være uenige både i sak og holdning men fortsatt møte hverandre med likeverdighet, anerkjennelse og respekt.

Felles tilhørighet – som bevissthet om og opplevelse av å høre til. Hvordan vi framsnakker hverandre, og vår felles identitet og kan stå trygt som «stolt lofoting»

Lojalitet – å være forutsigbare samarbeidspartnere som er til å stole på og som heller er ærlige underveis og så er lojale når vedtak er fattet.

Overordnet mål

Et livskraftig samfunnsliv, næringsliv og offentlig sektor

Slik gjør vi det:

Tar aktive valg mot det grønne skiftet

Samarbeider der vi kan – konkurrerer der vi må

Mål og strategier

Vekst gjennom bærekraftig bruk og forvaltning av Lofotens naturlige fortrinn

Slik gjør vi det:

Gå foran i utvikling av god felles besøksforvaltning

Fremme framtidsrettet og innovativt landbruk

Støtte bærekraftig sjømatnæring og utvikling av fiskerinæringene

Utvikling og innovasjon gjennom god og riktig kompetanse

Slik gjør vi det:

Bedre tilgangen på god og relevant kunnskap og kompetanse

Stimulere til forskning, utvikling og innovasjonskraft gjennom samskaping.

Ta i bruk mulighetene i ny teknologi og digital kompetanse

Fremme livslang læring

Felles fokus på rekruttering

Lofoten utvikles med trygge og framtidsrettede kommunikasjoner

Slik gjør vi det:

Felles og målrettet påvirkning for utbygging av sentrale transportårer

Stimulere til fornybare løsninger som energikilde

Lofoten fremst og best på digital infrastruktur

Samarbeid et førstevalg

Slik gjør vi det:

Videreutvikle og styrke felles regionale møtearenaer, forum og nettverk.

Finne felles løsninger på felles oppgaver

Stimulere til samarbeid med offentlig og privat deltakelse

Utforske flere muligheter i nasjonale og internasjonale samarbeid

Medvirkning en selvfølge

Slik gjør vi det:

Dyrke god ytringskultur

God og tilgjengelig offentlig informasjon

Kjøre klare og ryddige prosesser

Gode og tilgjengelige møteplasser

Inkluderende Lofoten

Slik gjør vi det:

Arbeide aktivt med å gi alle samme muligheter til å utvikle seg, til å delta og til å bidra

Universell utforming som standard og verktøy

Ta hele samfunnet i bruk – fra service til felleskap

Sikre god samfunnsberedskap

Slik gjør vi det:

Ha gode og oppdaterte kartlegginger

Samarbeide om ressurser til beredskap

Utvikle felles planverk

Fokus på stabil infrastruktur for telekommunikasjon og energi

Utvikle gode kommunikasjonsstrategier